

URL: <https://korabelov.info/2025/08/552726/> (дата звернення: 18.04.2026).

12. Clarity Project: аналітична система тендерів Prozorro. URL: <https://clarity-project.info/> (дата звернення: 14.04.2026).

13. Opendatabot: сервіс моніторингу реєстраційних даних українських компаній та судового реєстру. URL: <https://opendatabot.ua/> (дата звернення: 16.04.2026).

Науковий керівник: Філатова О. С., доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри журналістики, реклами та PR-технологій НУК імені адмірала Макарова.

Яна Кириченко

здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти Київського національного університету імені Тараса Шевченка

TELEGRAM-КАНАЛИ ЯК СКЛАДНИК СУЧАСНОЇ ІНТЕРНЕТ-ЖУРНАЛІСТИКИ: БАЛАНС ОПЕРАТИВНОСТІ ТА ДОСТОВІРНОСТІ В УМОВАХ МІЖНАРОДНИХ КРИЗ

Розглянуто роль Telegram-каналів у сучасній інтернет-журналістиці в умовах міжнародних криз. Проаналізовано співвідношення оперативності та достовірності інформації на прикладі популярних українських каналів. Виявлено відмінності між масовими та редакційними моделями подачі новин.

Ключові слова: Telegram-канали, інтернет-журналістика, оперативність, достовірність, дезінформація, медіа, міжнародні кризи.

У сучасній цифровій журналістиці Telegram-канали стали важливим інструментом поширення інформації завдяки швидкості, доступності та низькому рівню модерації. Водночас це створює ризики дезінформації та впливу на інформаційну безпеку [5, с. 69]. В умовах міжнародних криз особливо актуальним стає баланс між оперативністю та достовірністю повідомлень.

Метою дослідження є аналіз Telegram-каналів як елемента інтернет-журналістики з урахуванням балансу між оперативністю та достовірністю інформації. Об'єктом виступають Telegram-канали як форма цифрової комунікації, предметом — особливості їхньої новинної політики.

За даними Інституту масової інформації, «Telegram» на 2025 рік був основним джерелом новин для понад 52% українців [4], що свідчить про

його значний вплив на формування інформаційного простору. Водночас дослідники наголошують на зростанні кількості каналів та конкуренції між ними [9].

Виклад основного матеріалу. У межах дослідження проаналізовано чотири Telegram-канали: «Труха Україна» [8], «Україна Online» [10], «Новини Live» [6] та «Бабель» [3]. Встановлено, що масові канали орієнтовані на максимальну оперативність і емоційну подачу інформації, часто без повного підтвердження першоджерел. Це дозволяє швидко інформувати аудиторію, однак знижує рівень достовірності. Натомість редакційні медіа демонструють іншу модель роботи: повільнішу, але більш перевірену та аналітичну. Вони використовують посилання на джерела та контекстуалізацію подій, що підвищує якість інформації. Для аналізу співвідношення оперативності та достовірності в діяльності Telegram-каналів у кризових ситуаціях обрано кейс повідомлення про масштабну військову операцію США в Ірані. Дослідження здійснено на основі публікацій каналів «Труха Україна», «Україна Online», «Новини Live» та «Бабель» з урахуванням підходів швидкісної журналістики в «Telegram».

Таблиця 1. Порівняльний аналіз Telegram-каналів за рівнем оперативності та достовірності.

Параметр	«Труха Україна»	«Україна Online»	«Новини Live»	«Бабель»
Оперативність першої публікації	Дуже висока (перші хвилини після появи інформації)	Висока (майже одночасно з іншими масовими каналами)	Середня (після первинних повідомлень інших джерел)	Низька–середня (після перевірки фактів)
Кількість оновлень протягом дня	Дуже висока (серія коротких постів, стрічковий потік)	Висока (часті короткі апдейти)	Помірна (оновлення пакетами)	Низька (лише ключові уточнення)
Тип подачі	Емоційно-новинний, короткі повідомлення	Новинно-фрагментарний	Новинно-аналітичний	Аналітико-пояснювальний
Наявність джерел	Частково або відсутні	Обмежено (часто без першоджерела)	Часто з посиланням на агентства	Переважно з посиланням на міжнародні медіа
Рівень перевірки інформації	Низький–середній	Середній	Високий	Високий

Характер висвітлення кризи	Сенсаційність, акцент на «терміновості»	Фактологічний потік без глибини	Контекст + пояснення	Аналіз причин і наслідків
----------------------------	---	---------------------------------	----------------------	---------------------------

Аналіз кейсу висвітлення міжнародної кризи (військова активність США в Ірані) показав, що масові канали публікують інформацію першими, тоді як редакційні ресурси – із затримкою, але після перевірки даних. Це формує інформаційний дисбаланс між швидкістю та точністю. Кейс підтверджує ключову проблему інтернет-журналістики: зростання оперативності знижує рівень достовірності, тоді як посилення перевірки сповільнює реакцію [5, с. 66]. У міжнародних кризах це призводить до інформаційного дисбалансу та впливає на формування громадської думки.

Ще одним аспектом є інформаційний суверенітет і загрози національній безпеці в умовах смислових воєн. За дослідженням «Опори» (2026), опублікованим «Детектор медіа» [7], популярні Telegram-канали поширюють насильницькі наративи, що формують фонову поляризацію інформаційного простору. Telegram-канали функціонують як напіврегульовані платформи, де поєднуються журналістські та блогерські практики, що ускладнює контроль достовірності [5, с. 69-71]. У масових каналах частіше трапляється емоційна подача, тоді як редакційні медіа орієнтуються на перевірені джерела, що загалом створює ризики для інформаційної безпеки.

Висновки й пропозиції. Telegram-канали є важливим елементом сучасної інтернет-журналістики, однак їх функціонування супроводжується постійною суперечністю між оперативністю та достовірністю. Подолання цього дисбалансу потребує розвитку медіаграмотності та підвищення прозорості інформаційних джерел.

Список використаних джерел

1. Galera News. Рейтинг найпопулярніших Telegram-каналів в Україні. URL: <https://galera.news/rejtyng-najpopulyarnishykh-telegram-kanaliv-v-ukrayini-rejtyng-9885/> (дата звернення: 16.04.2026).
2. PPV Economic Development Agency. Print Media and Online Media: Analytical Brief. RES-POL Project. 2025. URL: https://www.ppv.net.ua/uploads/work_attachments/RES-POL_Print_Media_and_Online_Media_2025.pdf (дата звернення: 16.04.2026).
3. Бабель (@babel). Telegram-канал. URL: <https://web.telegram.org/k/#@babel> (дата звернення: 16.04.2026).
4. Інститут масової інформації. Опитування: Telegram є головним джерелом інформації для 52% українців. URL: <https://imi.org.ua/news/opytuvannya-telegram-ye-golovnyj-dzherelom-informatsiyi-dlya-52-ukrayintsiv> (дата звернення: 16.04.2026).

5. Кияниця Є. Telegram-канали як об'єкти медіалогічного аналізу: контури впливу і межі відповідальності. Державний торговельно-економічний університет, Київ, Україна. URL: <https://essuir.sumdu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/9fca93ae-ebf4-4cdd-99c5-b3fe77bf1e4e/content> (дата звернення: 16.04.2026).

6. Новини.LIVE (@novynylive). Telegram-канал. URL: <https://web.telegram.org/k/#@novynylive> (дата звернення: 16.04.2026).

7. Найпопулярніші телеграм-канали в Україні системно поширюють насильницькі наративи: дослідження «Опори». Детектор медіа. URL: <https://ms.detector.media/internet/post/38972/2026-02-18-naypopulyarnishi-telegram-kanaly-v-ukraini-systemno-poshyruyut-nasylnytski-naratyvy-doslidzhennya-opory/> (дата звернення: 16.04.2026).

8. Труха Україна (@truexanewsua). Telegram-канал. URL: <https://web.telegram.org/k/#@truexanewsua> (дата звернення: 16.04.2026).

9. Україна на шостому місці у світі за кількістю телеграм-каналів з понад мільйоном підписників. Детектор медіа. URL: <https://ms.detector.media/sotsmerezhi/post/33786/2023-12-19-ukraina-na-shostomu-mistsi-u-sviti-za-kilkistyu-telegram-kanaliv-z-ponad-milyonnym-pidpysnykiv-telemetry/> (дата звернення: 16.04.2026).

10. Україна Online (@UaOnlii). Telegram-канал. URL: <https://web.telegram.org/k/#@UaOnlii> (дата звернення: 16.04.2026).

11. Жугай В., Кузнецова Т. Особливості Телеграм-каналів як новітніх інструментів медіа: український контекст. Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Журналістика. 2021. Том 32 (71), № 6, Ч. 3. С. 120–125.

Науковий керівник: Набруско В. І., кандидат політичних наук, доцент, викладач у Навчально-Науковому інституті журналістики КНУ імені Тараса Шевченка.